

Rakennustietosäätiö RTS Oy
PL 1004
00101 Helsinki

Lausunto ohjekorttiehdotuksesta RTS 11:1

Hissin rakentaminen käytössä olevaan rakennukseen

VIITE: Lausuntopyyntö 28.1.2011

Rakennustietosäätiö on pyytänyt lausuntoa RT- ja KH-ohjekorttiehdotuksesta RTS 11:1 *Hissin rakentaminen käytössä olevaan rakennukseen*. On positiivista, että ohjekorttia on lähdetty uudistamaan vastaamaan uusia vaatimuksia, mutta käytännössä toteutus on vain uusi painos vanhasta ohjekortista, jossa ei huomioida koko prosessia ja sen vaikutusta ympäristön laatuun.

Ohjekorttiehdotuksessa on keskitytty ainoastaan hissien tekniikkaan ja käsitelty hissien rakentamista käytössä olevaan rakennukseen varsin kapea-alaisesti ainoastaan teknisenä toimenpiteenä ja ongelmana. Tästä johtuen hissien rakentamiseen liittyvän muun asiantuntevan suunnittelun merkitys ei nouse esille. Hissitilojen suunnittelua uusiin rakennuksiin käsitellään kyllä rinnakkaisessa RT-ohjekortissa RTS 10:51, mutta tämäkään kortti ei käsittele korjausrakentamista. Hissien rakentaminen olemassa olevaan rakennukseen ei ole vain hissien teknistä asentamista, vaan erittäin vaativa toimenpide, joka muuttaa aina rakennuksen toiminnallisuutta, interiööriä ja sillä on usein huomattava vaikutus rakennuksen arkkitehtuuriin. Olemassa olevan porrashuoneen luonne muuttuu joskus hyvinkin radikaalisti ja toisinaan joudutaan tutkimaan hissien rakentamista olemassa olevan rakennuksen ulkopuolelle. Suunnittelun epäonnistuessa rakennuksessa voi olla uuden hissien asennuksen jälkeen alkuperäiseen arkkitehtuuriin sopimaton, kapea, huonosti toimiva hissi, epämiellyttävät ahtaat portaat ja pimeä tai keinovalaistu porrashuone. Hissiprojekteissa otetaan myös usein käyttöön tiloja, jotka eivät ole olleet aikaisemmin käytössä, esimerkiksi ullakolla. Tähän kaikkeen tarvitaan asiantuntevaa suunnittelua. Kortissa tulisikin syventyä edes lyhyesti porrashuoneen merkitykseen puolijulkisena tilana.

Ohjekortti lähtee liikkeelle tilanteesta, jossa hissiä ollaan jo asentamassa. Ohjekortilta tuntuu puuttuvan kohderyhmä. Onko se laadittu pelkästään asentajia varten, kun ohjekortissa ei pohdita hissien sijoittamisen lähtökohtia eikä huomioida suunnittelua? Lähtökohta on hämmästyttävä. Jos suunnittelun ei katsota kuuluvan hissien rakentamisen ohjekorttiin, pitäisi kortissa olla edes viittauksia siihen, mistä syventävää tietoa hissitilojen suunnittelusta olemassa oleviin rakennuksiin on saatavilla. Myös kuvitus vaikuttaa keskeneräiseltä, sillä havainnollistava valokuva-aineisto ja rakennepiirustukset puuttuvat.

Lopuksi haluamme vielä mainita, että korjausrakentamisessakin tulee huomioida aina myös ympäristönäkökulmat ja olemassa olevista vaihtoehdoista olisi pyrittävä valitsemaan energiatehokkain ratkaisu. Energiatehokkuuteen vaikuttavat mm. valaistusratkaisut, energiaa säästävän valmiustilannetoiminnon (osa järjestelmästä on pois päältä) ja nopeutta muuttavan taajuusmuuntajan olemassaolo sekä jarrutus- ja tyhjäkäyntienergian kerääminen takaisin sähköverkkoon. Tämän näkökulman tulisi näkyä jotenkin ohjekortissa.

Suomen Arkkitehtiliitto SAFA ry

Rakennussuunnittelutoimikunnan puolesta

Heini Korpelainen,
rakennussuunnittelutoimikunnan sihteeri